

УДК 336

ПОДАТКОВИЙ КОНТРОЛЬ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ (ДИНАМІКА ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ ДЕРЖАВИ)

ЛОБОДА Наталія Олександрівна*кандидат економічних наук, доцент**доцент кафедри обліку, аналізу і контролю**Львівський національний університет імені Івана Франка**ORCIDID: <https://orcid.org/0000-0003-3522-8139>***ПЕТРИШИН Людмила Петрівна***доктор економічних наук, професор**кафедри обліку, аналізу і контролю**Львівський національний університет імені Івана Франка**ORCIDID: <https://orcid.org/0000-0002-1871-2837>*

Анотація. *Обрана тема даної наукової статті передбачає висвітлення сутності податкового контролю в Україні, аналіз теоретико-методологічних аспектів його розвитку. У роботі, для того щоб оцінити ефективну діяльність податкового контролю який є ефективним інструментом при формуванні дохідної частини бюджету держави, досліджено аналіз обсягів і динаміки податкових надходжень до державного бюджету України та проаналізовано динаміку результатів контроль-перевірочної роботи Державної податкової служби України. Окреслено головні проблеми податкового контролю в Україні. Запропоновано шляхи вдосконалення з урахуванням вимог сьогодення.*

Ключові слова: *податковий контроль, податки, бюджет, податкове надходження, система оподаткування, податкова перевірка, комунікаційна податкова платформа, Державна податкова служба України, мораторій, Е-кабінет, Єдине вікно подання електронної звітності.*

Постановка проблеми. У нинішній складній економічній ситуації, що склалася в Україні, а саме повномасштабна військова агресія Російської Федерації, призвела до значних економічних та фінансових втрат. В результаті війни Україна зіткнулася з багатьма проблемами: руйнування інфраструктури, обстріли, окупація, зупинка підприємств, міграція, логістичні збої, гуманітарні

кризи, закриття бізнесу, і багато з цих проблем торкаються як усієї країни, так і окремих її територій. Усе це негативно впливає на сталий розвиток регіонів країни [1]. У таких нестабільних ринкових умовах перед контрольними органами нашої держави постала серйозна проблема – посилення контролю за правильністю, періодичністю та повною сплатою податків та інших обов'язкових

платежів. У зв'язку з цим, вибором контролюючими органами правильних форм і методів податкового контролю сприяє не тільки стабільному поповненню бюджету, а й дотриманню законодавчо встановлених прав і свобод платників податків. З огляду на це, вагому роль відводиться створенню ефективної податкової системи як інструменту стабілізації економіки, а також як один із головних чинників економічного зростання держави. Це пов'язано з тим, що механізм справляння податків має залежати від процесу формування дохідної частини відповідного бюджету, який є основною та важливою фіскальною основою держави. Система оподаткування має сприяти постійному, стабільному та достатньому надходженню фінансових ресурсів до бюджету. Тому в цьому контексті, в умовах постійної кризи та соціально-економічної трансформації, особливо актуальним є аналіз формування та функціонування основ сучасної податкової системи.

На даному етапі розвитку внутрішньої фінансової політики України питанням ефективності податкового контролю приділялася значна увага. Це пояснюється тим, що податкові надходження, які вони забезпечують, є єдиним з основних дохідних статей українського бюджету і серйозно впливають не тільки на економіку нашої країни, а й на загальну безпеку країни. У зв'язку з цим, реалізація державної ефективної податкової політики, а саме створення дієвих механізмів податкового контролю суб'єктів податкових правовідносин (підприємств і громадян (фізичних осіб)), сприятиме системному поповненню фондів грошових коштів бюджетної системи держави.

Аналіз останніх досліджень та публікацій.

Особливості функціонування, розвитку та організації податкового контролю були предметом дослідження багатьох учених, праці яких, безперечно, мають свою цінність. Варто зазначити, що окремі аспекти аналізу податкового контролю, проблеми його сучасного стану, а також ряд перспектив і недоліків, зокрема, висвітлено в наукових працях таких дослідників як: С.Ф. Голов, Ф.Ф. Бутинець, П.О. Куцик, М.П. Кучерявенко, Г.В. Дмитренко, О.М. Чабанюк та інші. Високо оцінюючи внесок визначних науковців, слід зазначити, що питання становлення та розвитку напрямків податкового контролю в Україні є недостатньо висвітленими та потребують подальшого дослідження. В умовах сьогодення залишаються невирішеними питання вкрай низького наповнення дохідної частини державного бюджету, низької податкової культури. Також в державі присутня гостра необхідність розробки сучасних концепцій побудови вітчизняної системи оподаткування, включно зі стратегією її наступного розвитку, яка, на сьогоднішній стадії функціонування, не забезпечує відповідного рівня фінансової дисципліни через ряд проблемних питань, які їй характерні. Вирішення цих питань можливе за допомогою удосконалення методів і форм податкового контролю за правильністю нарахування та своєчасністю сплати податкових зобов'язань, тобто створення дієвого механізму податкового контролю.

Мета статті. Метою дослідження є висвітлення сутності податкового контролю в Україні, аналіз теоретико-методологічних аспектів його розвитку,

дослідження сучасного стану і визначення головних проблем та перспектив податкового контролю в Україні, а також розробка пропозицій щодо шляхів його вдосконалення з урахуванням вимог сьогодення у цій сфері відносин.

Виклад основних результатів. В умовах сьогодення, на одному із основних етапів розвитку внутрішньої фінансової політики України ефективності податкового контролю приділяється важлива увага.

Економічний розвиток та процвітання будь-якої держави у переважній більшості залежить від надходжень до бюджету (податки, збори та інші обов'язкові платежі). Враховуючи

своєчасну сплату відповідних податків, зборів та інших обов'язкових платежів залежить на пряму наповнення дохідної частини бюджетів, а також фінансування різноманітних сфер життєдіяльності країни. Ваговим прийомом забезпечення надходження податкових платежів до бюджету країни є податковий контроль.

Для того щоб оцінити ефективну діяльність податкового контролю який є ефективним інструментом при формуванні дохідної частини бюджету держави, в дослідженні пропонуємо здійснити аналіз обсягів і динаміки податкових надходжень до державного бюджету України (рис. 1).

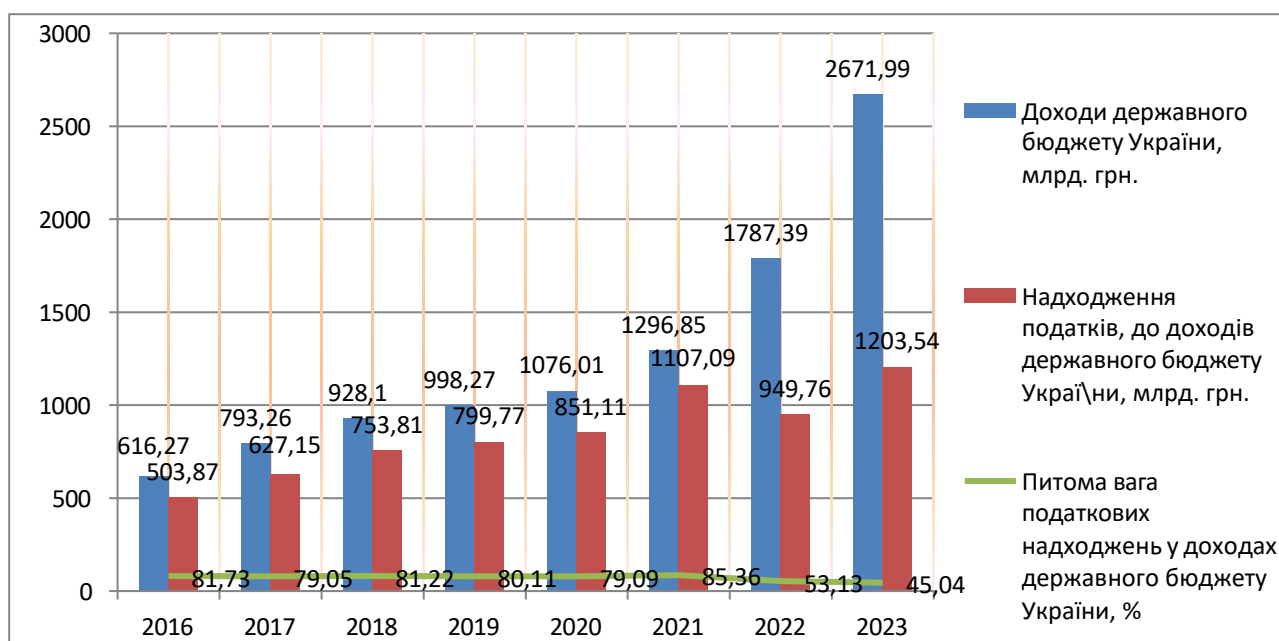

Рис. 1. Динаміка податкових надходжень у доходах державного бюджету України за період 2016-2023 рр.

Джерело: побудовано та розраховано автором за даними [2, 3, 4, 5]

Аналізуючи дані рис. 1 можна зазначити, що ДПС України в 2023 році тримає під контролем близько 45,04% усіх доходів державного бюджету України. Даний відсоток вказує на невисокий рівень податкових надходжень і свідчить про незначну

ефективність роботи працівників Державної податкової служби України. Найбільший відсоток питомої ваги податкових надходжень у доходах державного бюджету України становив 85,36% у 2021 році. Даний показник суттєво почав знижуватися з 2022 року

(в нашій державі розпочалася повномасштабна військова агресія, яка призвела до надзвичайно великих економічних та фінансових втрат. Іншими факторами зменшення надходжень стали збільшення питомої ваги податкових правопорушень, що пов'язані із тінізацією економіки та виникнення правових форм ухилення від сплати податків). В 2023 році даний показник знизився та становив - 45,04%, що майже в 2 рази менше ніж у 2016-2021 роках.

В Україні на соціально-економічний стан має великий вплив податкова система. Економіка нашої держави, аналізуючи останні роки, функціонує в умовах надзвичайно великої економічної кризи, безробіття серед населення держави та високого незбалансованого податкового тиску. До повномасштабного військового вторгнення Україні так і не вдалося збудувати потужну податкову систему, яка б сприяла економічному розвитку бізнесу. Але все ж таки необхідно зазначити, що податкова система зазнала не так багато позитивних змін, а саме: кількість податків та база оподаткування зменшилася, відбулися деякі покращення щодо контролю за справленням податків та зборів.

Для того щоб проаналізувати ефективність функціонування податкової системи України необхідно дослідити її з різних площин. Наприклад необхідно дослідити:

1) величину податкових надходжень та загальну їх частку у зведеному бюджеті країни;

2) відсоток підприємств які працюють в тіні та ухиляються від сплати податків, а також діяльності контрольно-перевірочної роботи ДПС України;

3) проаналізувати адміністрування податкових надходжень;

4) кількість великих платників податків.

Податкові надходження – це доходи, що залучаються до складу державного бюджету у формі загальнодержавних і місцевих податків, зборів та інших обов'язкових платежів, а також є першою й основною групою доходів бюджету [6].

Отже, відповідно до оприлюднених даних у річних планах наповнення доходів зведеного бюджету Державної Казначейської служби України, здійснимо аналіз податкових, у розрізі трьох основних бюджетоутворюючих джерел, та неподаткових надходжень до бюджету, дослідивши їх розміри для забезпечення результативної діяльності системи оподаткування та здійснювання країною основних її функцій та завдань (табл. 1).

Акцентуючи увагу на питанні ефективності функціонування податкової системи України, зокрема, здійснюючи аналіз обсягів податкових та неподаткових надходжень у розрізі трьох останніх років, варто зазначити, що не кожен, із запропонованого переліку елементів наповнення бюджету України, повністю задовольняє планові показники формування державного бюджету [7].

Аналізуючи показники таблиці 1 можна відзначити, що загальна сума доходів зведеного бюджету України за 2023 рік становила 3104,3 млрд. грн., що на 908,03 млрд. грн., або на 41% більше ніж за аналогічний період 2022 року. Питома вага податкових надходжень в загальному обсязі надходжень до зведеного бюджету України становить: 52,77% (у 2023 році), 61,16% (у 2022 році), 87,46% (у 2021 році) та 82,57% (у 2020 році). Питома вага неподаткових надходжень становить: 33,12% (у 2023 році), 16,77% (у 2022 році), 12,18% (у 2021 році) та 17,03% (у 2020 році).

Аналіз доходів зведеного бюджету України
за статтями доходів у 2020-2023 роках у млрд. грн.

Показники	2020 р.		2021 р.		2022 р.		2023 р.	
	Доходи	%	Доходи	%	Доходи	%	Доходи	%
УСЬОГО ДОХОДІВ ЗВЕДЕНОГО БЮДЖЕТУ УКРАЇНИ ЗА СТАТТЯМИ ДОХОДІВ	1376,66	100,00	1662,24	100,00	2196,27	100,00	3104,30	100,00
Податкові надходження:	1136,68	82,57	1453,80	87,46	1343,22	61,16	1638,08	52,77
<i>Податки на доходи, прибуток та збільшення ринкової вартості</i>	413,57	30,04	513,63	30,90	551,23	25,10	655,63	21,12
- податок на доходи фізичних осіб	295,1	21,44	349,78	21,04	420,67	19,15	496,34	15,99
- податок на прибуток підприємств	118,47	8,61	163,84	9,86	130,56	5,94	159,29	5,13
<i>Рентна плата та плата за використання інших природних ресурсів</i>	57,11	4,15	89,31	5,37	94,10	4,28	66,31	2,14
<i>Внутрішні податки на товари та послуги</i>	554,45	40,27	716,78	43,12	582,43	26,52	770,54	24,82
- акцизний податок з вироблених в Україні підакцизних товарів	82,31	5,96	85,04	5,12	61,12	2,78	94,32	3,04
- акцизний податок з ввезених в Україну підакцизних товарів	64,36	4,68	87,01	5,24	44,08	2,01	81,38	2,62
- ПДВ з вироблених в Україні товарів (робіт, послуг) з урахуванням бюджетного відшкодування	1264,86	9,19	155,77	9,37	213,94	9,74	214,63	6,91
- ПДВ з імпортованих товарів	274,11	19,91	380,07	22,90	253,05	11,52	366,15	11,8
<i>Місцеві податки та збори</i>	75,68	5,50	89,89	5,41	84,30	3,84	100,00	3,22
<i>Інші податки та збори</i>	5,39	0,39	5,99	0,36	4,89	0,22	5,02	0,16
Неподаткові надходження	234,4	17,03	202,54	12,18	368,36	16,77	1028,11	33,12
Доходи від операцій з капіталом	3,55	0,26	3,79	0,23	2,88	0,13	3,72	0,12
Кошти від закордонних країн і міжнародних організацій	1,17	0,09	1,32	0,08	481,31	21,92	433,60	13,96
Цільові фонди	0,83	0,05	0,78	0,05	0,47	0,02	0,78	0,03

Джерело: побудовано та розраховано автором за даними [2, 3, 4, 5]

Найбільшу питому вагу серед надходжень в загальному обсязі доходів зведеного бюджету України становить такі надходження:

1. *Податкові надходження:*

- податок на доходи фізичних осіб - 15,99% (у 2023 році); 21,44% (у 2020 році);
- ПДВ з імпортних товарів - 11,8% (у 2023 році); 19,91% (у 2020 році);
- ПДВ з вироблених в Україні товарів (робіт, послуг) з урахуванням бюджетного відшкодування - 6,91% (у

2023 році); 9,19% (у 2020 році);

- податок на прибуток підприємства - 5,13% (у 2023 році); 8,61% (у 2020 році).

2. *Неподаткові надходження* - 33,12% (у 2023 році); 17,03% (у 2020 році).

3. *Кошти від закордонних країн і міжнародних організацій* - 13,96% (у 2023 році); 0,09% (у 2020 році).

Обсяг та динаміку руху податкових та неподаткових надходжень до зведеного бюджету України проаналізуємо на рис. 2.

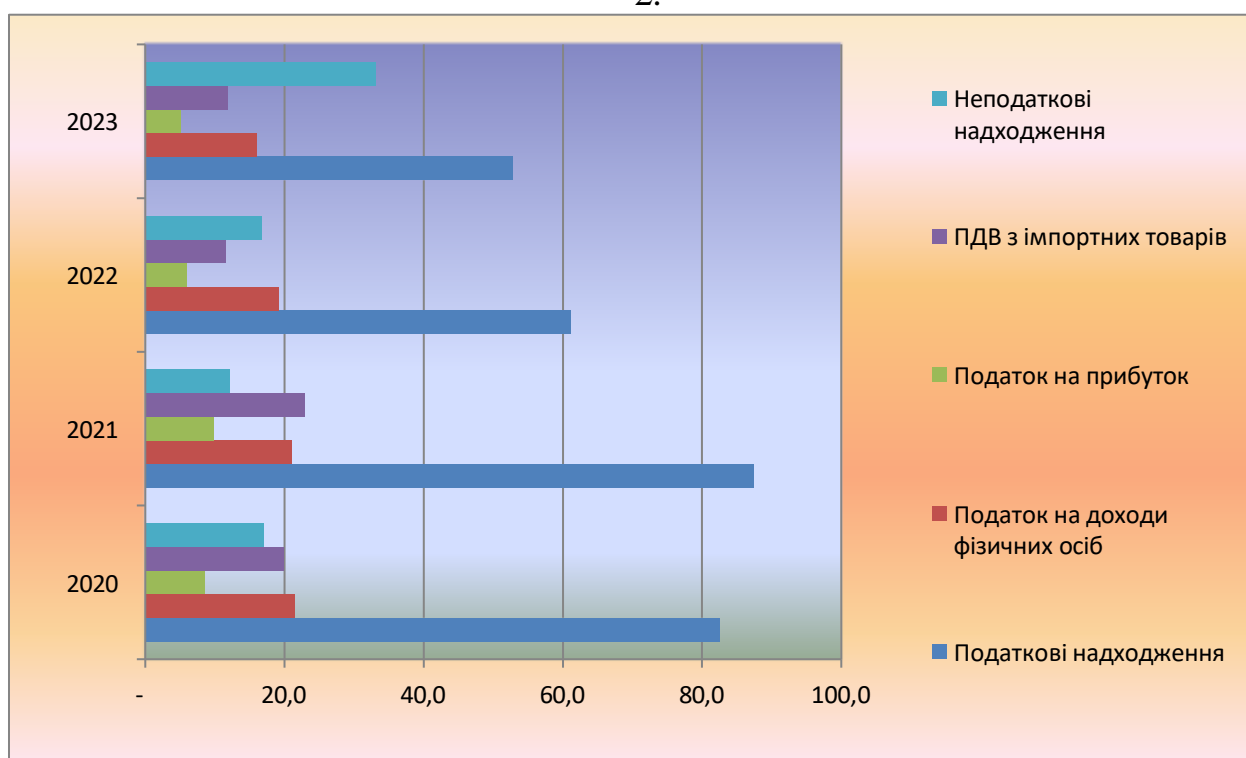

Рис. 2. Обсяг і динаміка руху податкових та неподаткових надходжень до зведеного бюджету України протягом 2020-2023 рр., %.

Джерело: побудовано та розраховано автором за даними [2, 3, 4, 5]

Здійснивши аналіз обсягу податкових та неподаткових надходжень до зведеного бюджету України за 2020 - 2023 роки та ознайомившись із їх рухом і динамікою зміни, можна зазначити, що в цілому податкова система функціонує доволі мало ефективно, що наглядно показано у проведеному аналізі (рис. 2).

Такий стан справ в економіці нашої

держави, а саме негативний вплив на рівень надходжень податків до бюджету, створює ситуація, що наразі склалася в Україні (розпочалася повномасштабна військова агресія, що в свою чергу призвела до надзвичайно великих руйнувань інфраструктури, зупинки та закриття бізнесу, міграції великої кількості населення України.

Також іншими чинниками зменшення надходжень стали збільшення питомої ваги податкових правопорушень, що пов'язані із тінізацією економіки та виникнення правових форм ухилення від сплати податків). Внаслідок цього, податкова система в умовах військових дій на території України, як важливий елемент формування доходів державного бюджету має дуже багато проблем і потребує не лише подальшого розгляду, а й удосконалення.

Із вищезазначеного можна констатувати, що в цій ситуації податковий контроль є необхідною умовою функціонування податкової системи. Ефективним він може бути лише тоді, коли внаслідок його проведення забезпечується прозоре адміністрування податкових відносин за мінімального розміру витрат на його здійснення. Коли податковий контроль відсутній або характеризується невисокою ефективністю, створюються

сприятливі умови для ухилення від оподаткування суб'єктам господарювання, спостерігається помітне зменшення податкових надходжень до бюджету, що може поставити під загрозу економічну безпеку держави [8].

Оцінити ефективність діяльності податкового контролю можна за допомогою показників оцінювання ефективності податкового контролю, а саме:

- кількість проведених податкових перевірок органами Державної податкової служби України;
- суми податкових платежів, що сплачені із числа донарахованих перевірки та їхня динаміка надходження.

Проведемо та проаналізуємо динаміку кількісного вираження проведених перевірок органами ДПС України за 2019-2022 рр. (рис. 3).

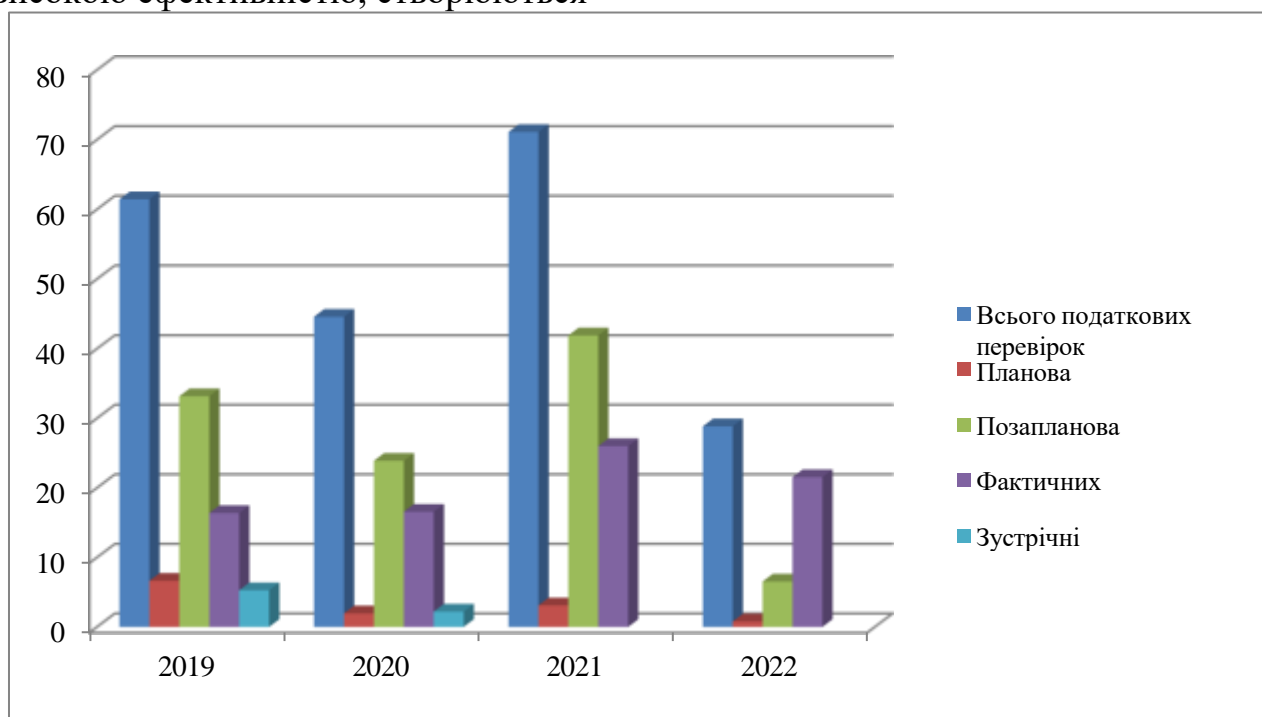

Рис. 3. Кількість проведених податкових перевірок органами Державної податкової служби України протягом 2019-2022 рр., тис.

Джерело: побудовано та розраховано автором за даними [9]

Аналізуючи дані рис. 3 можна зробити висновки, що у 2020 році у порівнянні з 2019 роком присутня тенденція до значного скорочення всіх видів податкових перевірок у зв'язку з введенням в дію 17 березня 2020 року Закону України "Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо підтримки платників податків на період здійснення заходів, спрямованих на запобігання виникненню і поширенню коронавірусної хвороби (COVID-19)" від 17.03.2020 р. № 533-IX додано пп. 52-2 у підрозділ 10 розділу XX "Перехідні положення" Податкового кодексу України [10] зі змістом: "установити мораторій на проведення документальних та фактичних перевірок на період з 18 березня по 31 травня 2020 року, крім документальних позапланових перевірок з підстав, визначених підпунктом 78.1.8 пункту 78.1 статті 78 ПКУ".

За 2020 рік Державною податковою службою України було проведено (рис. 3): 23885 позапланових перевірок, що менше ніж у 2019 році на 28%; 1940 планових перевірок, що менше ніж у 2019 році на 70,7%; 16565 фактичних перевірок, що більше ніж у 2019 році на 1,2%; 5276 зустрічних перевірок, що менше ніж у 2019 році на 58,2%.

Всі ці показники формувалися в таких умовах: мораторій на перевірки; спад економічної активності в державі; проблемна епідеміологічна ситуація, яка, без сумніву, відбивалася на всі процеси життя, у тому числі, на податкову систему. В 2020 році контролюючі органи поставили перед собою такі стратегічні цілі своєї діяльності, а саме:

- здійснення переходу до діяльності ДПС у форматі єдиної юридичної особи,

що в свою чергу забезпечило виконання структурного маяка за угодою з МВФ;

- створення іміджу контролюючого органу з високим ступенем довіри в бізнесі як сервісної служби європейського зразка;

- ефективне адміністрування податкових платежів та протидія ухиленню від оподаткування шляхом впровадження міжнародних стандартів та удосконалення аналітичних інструментів.

Без партнерів, у тому числі, в середовищі бізнес-спільноти, інститутів громадянського суспільства, успіху не досягнути. Саме тому вибудовано нову систему комунікацій із зовнішнім середовищем. Так, ще на початку червня була створена Комунікаційна податкова платформа. Це – новий формат підтримки ефективного діалогу між бізнесом і Службою: оперативне звернення та вирішення проблемних питань сприяло утвердженню нового іміджу Служби. Такий формат забезпечив найкоротший шлях від точкових проблем до їх системного вирішення. Він виправдав себе, у тому числі, під час карантинних обмежень. Також ДПС надається потужна підтримка від провідних міжнародних експертів у провадженні реформ [11].

Встановлення мораторію на проведення документальних та фактичних перевірок на період з 18 березня по 31 травня 2020 року значно вплинули на баланс як кількості контрольних-перевірочних заходів (навантаження на платників податків зі сторони контролюючих органів перевірок та звірок зменшилося), так і донарахованих (у 2020 рік за усіма перевірок було донараховано 17778,4 млн. грн., а за 2019 рік ця сума складала 49843,5 млн. грн., що на 64,2% менше) узгоджених сум грошових зобов'язань (рис. 4).

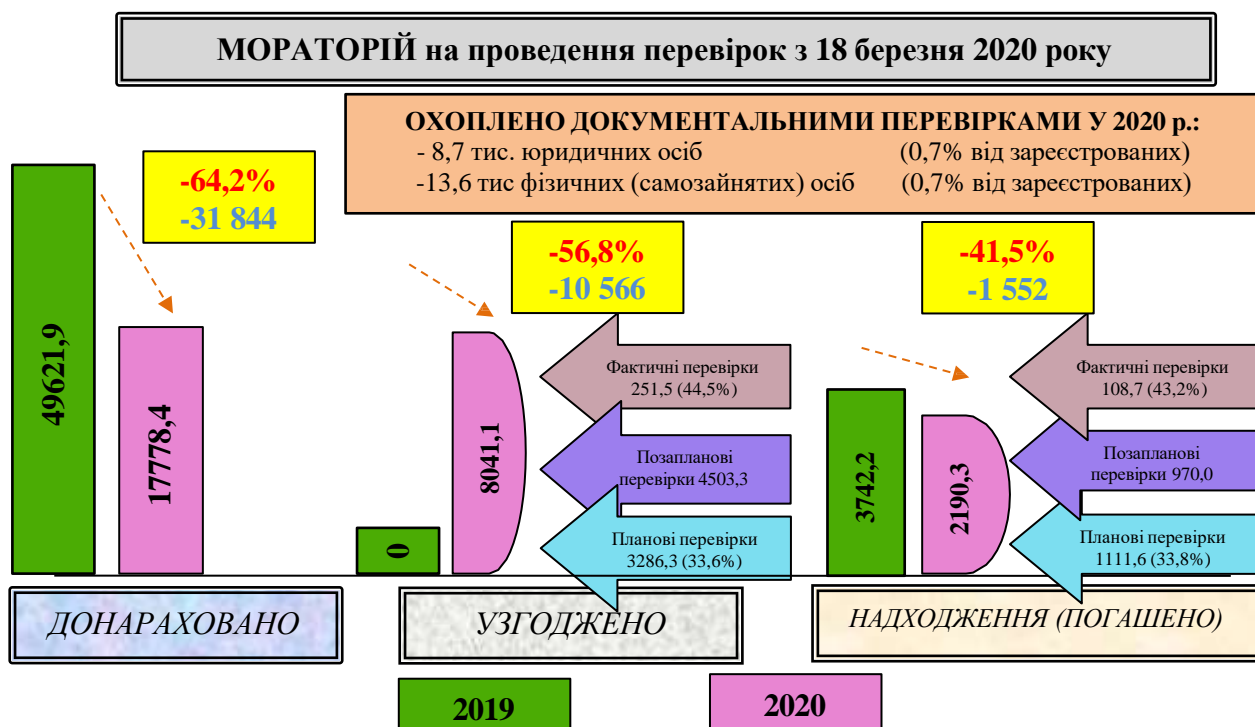

Рис. 4. Динаміка результатів контроль-перевірочної роботи станом на 2019-2020 рр., млн. грн.

Джерело: побудовано та розраховано автором за даними [9]

У 2021 році Постановою Кабінету Міністрів України від 03.02.2021 р. № 89 "Про скорочення строку дії обмеження в частині дії мораторію на проведення деяких видів перевірок" частково було знято обмеження (мораторій) щодо проведення різних видів перевірок, що позитивно вплинуло на кількість контроль-перевірочних заходів, донараховані та узгоджені суми грошових зобов'язань (рис. 5).

Державною податковою службою України в 2021 році кількість проведених податкових перевірок збільшилась на 68% ніж у 2020 році. Кількість проведених позапланових перевірок 41950 порівняно з показниками минулого (23885) зросла на 76%. Щодо кількості проведених фактичних перевірок 26096, за якими по ППР термін сплати настав, порівняно з показником минулого (16565) також

зросла на 58%. Спільно зі зростанням кількості перевірок підвищилася їх результативність: якщо у 2020 році за усіма перевірками було донараховано 17778 млн. грн., то у 2021 рік майже 63456 млн. грн., тобто більше у 3,6 рази, або на 45678 млн. грн. Узгоджено 11728 млн. грн. (18,5% донарахованих сум), де фактичні перевірки – 493 млн. грн. (60,0%), планові перевірки – 6 549 млн. грн. (12,4%), позапланові перевірки – 4686 млн. грн. (47,6%). Надійшло (погашено) до бюджету 4 905 млн. грн. (рівень стягнення узгоджених донарахувань - 41,8%) (рис. 5).

У 2022 році, долаючи виклики, спричинені військовою агресією російської федерації проти України, Верховною Радою України прийнято Закон України від 12.05.2022 р. № 2260-ІХ "Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо особливостей

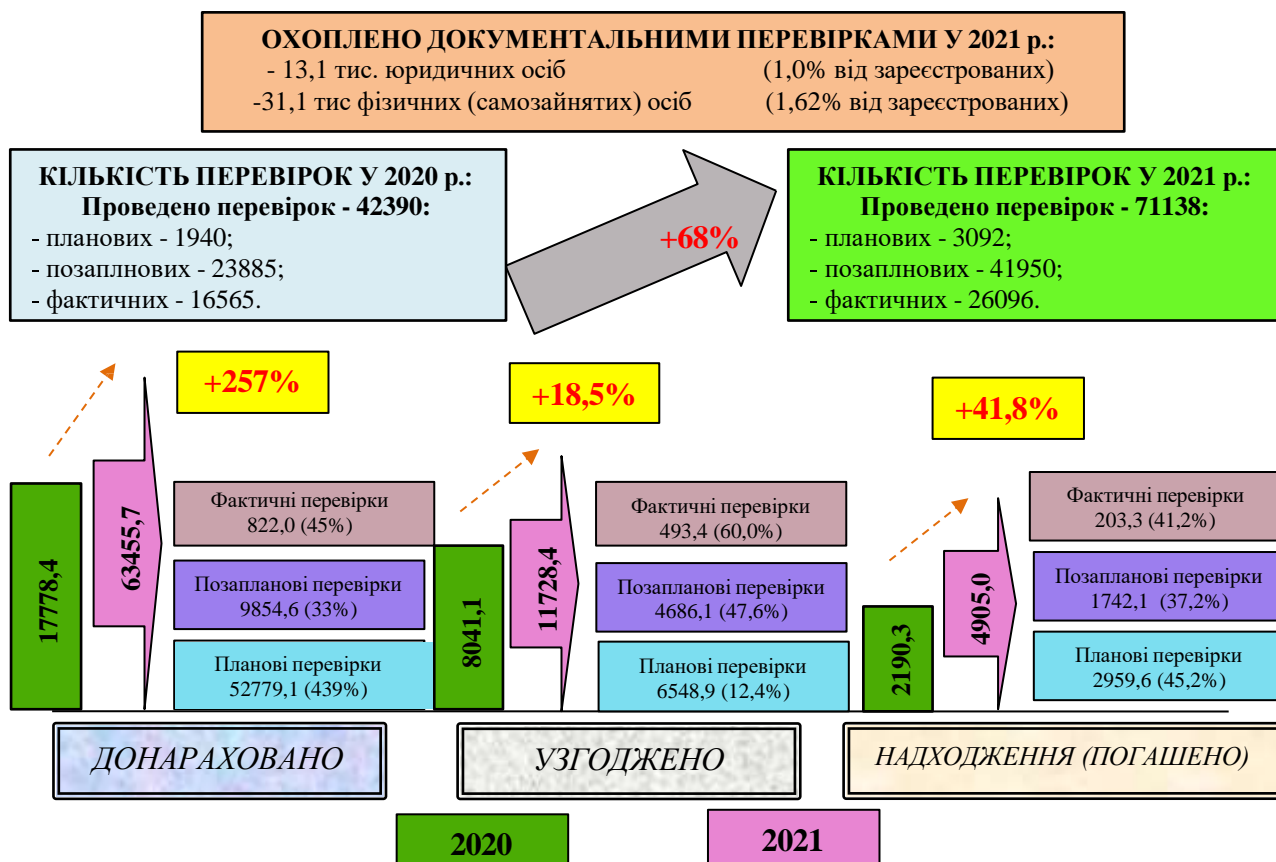

Рис. 5. Динаміка результатів контроль-перевірочної роботи станом на 2020-2021 рр., млн. грн.

Джерело: побудовано та розраховано автором за даними [9]

податкового адміністрування податків, зборів та єдиного внеску під час дії воєнного, надзвичайного стану" та внесено до ПКУ низку змін, спрямованих на підтримку платників податків в умовах дії воєнного стану (воєнний стан почав діяти згідно Указу Президента України "Про введення воєнного стану в Україні" від 24.02.2022 р. № 64/2022, затвердженим Законом України "Про затвердження Указу Президента України "Про введення воєнного стану в Україні" від 24 лютого 2022 року № 2102-IX):

- звільнено від відповідальності платників податків у разі неможливості виконання своїх обов'язків (перебування платника податків: на тимчасово окупованій території, на території де ведуться бойові дії, на території де можливі бойові дії);

- звільнена від оподаткування благодійна допомога, зібрана волонтерами;

- встановлено особливості застосування спрощеної системи оподаткування за ставкою 2% для третьої групи (юридичні особи). Даною системою використали 53457 юридичних осіб (кількість зареєстрованих платників єдиного податку станом на 01.01.2023 р.). Дохід таких юридичних осіб за квітень - листопад 2022 року становив 300917,0 млн. грн. (6020,0 млн. грн. задекларована сума єдиного податку за квітень-листопад 2022 р.). Юридичні особи третьої групи сплатили єдиного податку за минулий рік 9844,2 млн. грн. - це більше на 3668,8 млн. грн., тобто на 59,4 %, ніж за попередній звітний період [9];

• введено мораторій на проведення більшості податкових перевірок (Закони України: від 03.03.2022 р. № 2118-IX, від 15.03.2022 р. № 2120-IX, від 12.05.22 р. № 2260-IX, від 03.11.22 р. № 2719-IX). Проте, 8 грудня 2023 р. Законом України "Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо скасування мораторію на проведення податкових перевірок" від 09.11.2023 р. № 3453-IX мораторій на податкові перевірки

скасовано. Мораторій лишається діяти до 01.12.2024 р. для платників єдиного податку 1–2 груп, а також для платників, об'єкти оподаткування яких знаходяться на тимчасово окупованій території;

За 2022 рік Державною податковою службою України було проведено: 785 планових перевірок, що менше ніж у 2021 році на 74,6%; 41950 позапланових перевірок, що менше ніж у 2021 році на 84,4%; 26096 фактичних перевірок, що менше ніж у 2021 році на 17,4% (рис. 6).

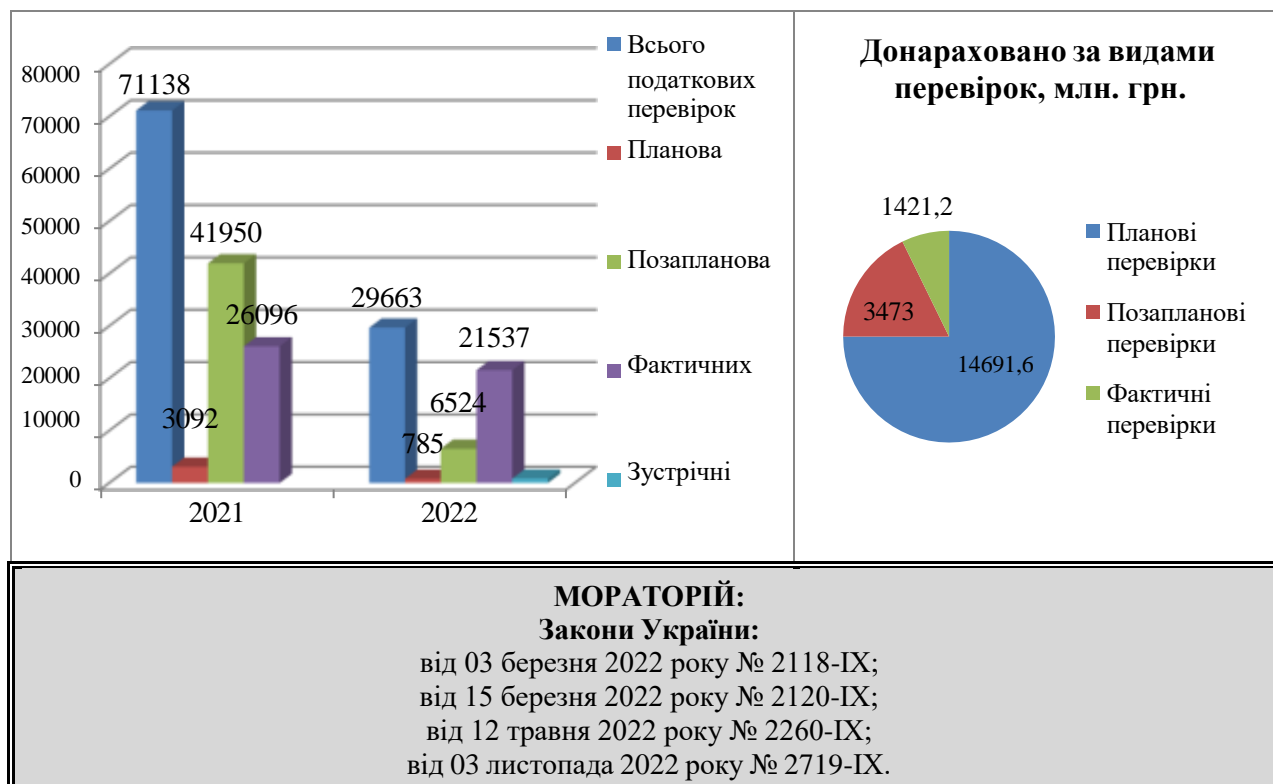

Рис. 6. Динаміка результатів контроль-перевірочної роботи станом на 2021-2022 рр.

Джерело: побудовано та розраховано автором за даними [9]

Незважаючи на негативні наслідки військових дій для економіки України, надскладні умови для праці та життя людей, неможливість вести бізнес у деяких регіонах, втрату робочих місць більшість платників податків, які продовжували здійснювати господарську діяльність, проявили себе патріотами України та спрямували зусилля на сплату податки для

наповнення бюджету для підтримки економіки та ЗСУ.

В умовах стрімкого розвитку новітніх технологій та комунікацій, одним із основних пріоритетів роботи контролюючих органів є цифровізація послуг та сервісів. Для підвищення стимулювання розвитку цифровізація послуг і сервісів та модернізації податкової системи в Україні [12]:

- запроваджено спеціальний режим оподаткування резидентів Дія.City (станом на 01.01.2023 р. зареєстровано 415 резидентів);

- оцифровано 100% реєстрів контролюючих органів, форм та форматів документів звітності, сервісних запитів тощо;

- удосконалено програмне забезпечення ІТС "Єдине вікно подання електронної звітності" в частині розмежування доступу користувачів, а також програмного забезпечення ІТС "Податковий блок" у частині підсистеми "Податковий аудит";

- введено в експлуатацію ІТС "Міжнародний автоматичний обмін інформацією" (CRS);

- покращено умови роботи Е-кабінета (у багатьох європейських країнах успішно реалізується концепція "Єдине вікно - Єдина податкова звітність – Єдина інтегрована система розрахунків"). Станом на сьогодні діяльністю Е-кабінета скористалися 4 млн. користувачів. На 7,3 тис. збільшилась аудиторія електронного сервісу InfoTAX (56,7 тис. користувачів). На сьогоднішній день активно використовуються інформаційно-комунікаційні технології (в 2022 році офіційний сайт ДПС (відвідали 434 тис. користувачів), Telegram-канал (53,2 тис. користувачів), Facebook-сторінка ДПС (113 тис. користувачів);

- дотримання ефективної взаємодії між суб'єктами податкового контролю та іншими державними контролюючими інституціями, формування спільних баз

даних та процедур обміну інформацією, забезпечення стабільності форм та механізмів податкової звітності [13]. Сформовано інформацію для Міністерства фінансів України, Державної служби фінансового моніторингу України, Пенсійного фонду України та фондів загальнообов'язкового державного страхування;

- здійснено заходи щодо створення п'яти комплексних систем захисту інформації (КСЗІ) з метою забезпечення антивірусного захисту та кіберзахисту інформації в ІТС ДПС та її територіальних органах;

- приєдналася до Багатосторонньої угоди компетентних органів про автоматичний обмін інформацією про фінансові рахунки (МСАА CRS).

Висновки. Отже, враховуючи результати проведеного дослідження можна зробити висновок, що податковий контроль є важливим напрямом державного фінансового контролю.

Удосконалення методів податкового контролю має відповідати стратегічним завданням розвитку податкової політики та економіки країни в цілому. Ключовим пріоритетом податкового контролю в підсумку повинно стати створення відносин з платниками податків, побудованих на взаємній довірі і співпраці. Кінцевою метою є перехід до добровільного дотримання платниками податків своїх податкових зобов'язань без використання контролюючими органами методів примусу і контролю [13].

Список використаної літератури

1. Bondaruk, T., Medynska, T., Nikonenko, U., Melnychuk, I., Loboda, N. (2023). Fiscal policy as a guarantee of sustainable development under military conditions. *International Journal of Sustainable Development and Planning*, Vol. 18, No. 4, pp. 1097-1102. doi: <https://doi.org/10.18280/ijstdp.180412>
2. Бюджетна декларація рр. URL: <https://www.mof.gov.ua/storage/files.pdf>
3. Доходи державного бюджету. URL: <https://index.minfin.com.ua/ua/finance/budget/gov/income>
4. Доходи зведеного бюджету. URL: <https://index.minfin.com.ua/ua/finance/budget/cons/income>
5. Державна казначейська служба України. Звітність про виконання бюджетів. URL: https://data.gov.ua/dataset/zvit_kazna
6. Федосов В. М. Бюджетна система: підручник. Тернопіль : Екон. думка, 2012. 871 с.
7. Лобода Н. О., Чабанюк О. М., Сподарик Т. І. Фіскальне навантаження у національній економіці: динамічний аспект. Науковий журнал "БІЗНЕС ІНФОРМ". Харків. 2021. № 2. С. 292-299. doi: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2021-2-292-299>.
8. Власов А., Понамарчук О. Сутність та функції податкового контролю. *Юридичний вісник*. 2011. № 2. С. 107-113.
9. Звіти про виконання плану роботи Державної податкової служби України за 2016-2024 роки. URL: <https://tax.gov.ua/>
10. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755-VI (зі змінами і доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17/print#n8737>
11. Публічний звіт ДПС за 2020-2023 рр. [Електронний ресурс]. – Режим доступу. URL: <https://tax.gov.ua/>
12. Лобода Н. О., Чабанюк О. М., Мельник Л. І. Digital-технології як концептуальна парадигма модернізації системи оподаткування. Облік, аналіз, аудит та оподаткування: сучасна парадигма в умовах сталого розвитку: VI Міжнародній науково-практичній конференції, присвяченій 20-й річниці створення кафедри аудиту. К. : КНЕУ, 2020. С. 427-429.
13. Лобода Н. О., Чабанюк О. М., Сенишин Б. Б. Податковий контроль у структурі фіскальної політики (функціональний аспект). Науковий журнал "БІЗНЕС ІНФОРМ". Харків, 2021. № 3. С. 148-155. doi: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2021-3-148-155>